

U prilogu je popis skladbi i zadaci slušanja na koja trebate odgovoriti. Za zadane skladbe navedene su poveznice. Podebljani tekst trebate prepisati, a ostalo pročitajte. U zadacima prepisite naziv skladbe i ime skladatelja, broj zadatka i napišite kratki odgovor na pitanje.

Dio sadržaja je preuzet sa web str. <https://www.profil-klett.hr/izzi/>

Glazbala s tipkama <https://hr.izzi.digital/DOS/3691/8286.html>

Sretno!

Glazbala s tipkama, str. 60

- čembalo, čelesta, glasovir, orgulje, sintesajzer, harmonika
- ton se dobije pritiskom na tipku

Čembalo – prethodnik je glasovira

- uloga: solističko, komorno, orkestralno (razdoblje baroka)
- ima 1 – 2, rijetko 3 klavijature (manuala)
- ton se dobije trzanjem žice (posebni mehanizam)
- zvuk: prodoran, svijetao, kratkog trajanja

Pročitajte!

Čembalo je bilo jedno od najznačajnijih glazbala u razdoblju baroka, a razvio ga je belgijski graditelj glazbala Hans Ruckers oko 1580. godine. U 17. i 18. stoljeću, čembalo je bilo neizostavno glazbalo baroknoga orkestra (10 – 40 izvođača) i na njemu se izvodila harmonijska pratnja (*basso continuo*). Skladatelji su pisali skladbe i za čembalo solo.

Na čembalu, koji je preteča klavira, zvuk se umjesto udarcem batića o žicu dobiva trzanjem žice. *Trzalica (plektrum)* izrađena je od ptičjeg pera ili kože i utaknuta je na tanki štapić kojim se proizvodi zvuk. Za razliku od klavira, zvuk na čembalu je kratkoga trajanja te su skladatelji na različite načine pokušavali stvoriti privid duljega trajanja – tonovi su se u skladbama često ponavljali i dodatno ukrašavali (ornamentirali).

Skladba br. 2

Ponavljanje tonova i ukrašavanje može se jako dobro čuti u Scarlattijevoj Toccati za čembalo u g - molu!

Slušanje glazbe:

1. ♂ Georg Friedrich Händel: Sarabande, stavak iz suite <https://youtu.be/qw4JjdwApto>
2. ♂ Alessandro Scarlatti: Toccata za čembalo u g – molu <https://youtu.be/SA0viFTN1zU>
3. ♂ Henry Purcell: Rondo iz suite <https://youtu.be/VVivtti-n-w>

Odgovorite na sljedeća pitanja ili zaokružite točan odgovor:

1.,2. skladba:

Koja je ovdje uloga čembala?

- a) solistička b) komorna c) orkestralna

3. skladba:

1. Koja je ovdje uloga čembala?

- a) solistička b) komorna c) orkestralna

2. Koja još glazbala prepoznaješ?

Pogledajte zanimljiv videozapis o ukrašavanju čembala! <https://youtu.be/sHqZrkkOWhE>

Čelesta, str. 61

- rijetko se koristi u orkestru

Čelesta je glazbalo izgledom slično pijaninu. Izumio ju je Victor Mustel 1886. godine u Parizu. Ton je na člesti vrlo nježan i podsjeća na zvuk metalofona i zvončića. Dobiva se pritiskom na tipku, pri čemu drveni batić udara o metalnu pločicu. Iz tog se razloga čelesta smatra glazbalom s tipkama, ali i udaraljkaškim glazbalom.

Zasigurno najpoznatije glazbeno - scensko djelo u kojem se pojavljuje čelesta je baletna suita Orašar, ruskog skladatelja Petra Iljiča Čajkovskog. Čelestu možemo prepoznati u čuvenom *Plesu šećerne vile*. P.I.Čajkovski je prvi upotrijebio čelestu u umjetničkoj glazbi.

CD II/7 Petar Iljič Čajkovski: Ples šećerne vile iz baletne suite Orašar

Poslušajte! https://youtu.be/n_GgMIHLxMc

Poslušajte zvuk čeleste u kombinaciji sa zvukom sintesajzera!

<https://youtu.be/-mO8pXLk4pU>

Odgovorite na pitanje:

- Kakav je izvođački sastav poslušane skladbe Björk: All is Full of Love?
